

Protocol dalla radunanza communal digl cumegn da Surses digls 8 d'avregl 2024 (nr. 02-2024)

Li ed oura	Sala Grava a Savognin, allas 20.00
Preschaints:	65 votantas e votants
Parsoura:	Daniel Wasescha, mastral
Actuar a.i.:	Giani Spinatsch, substitut digl canzlist

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral benevainta las persungas preschaintas alla radunanza communal. Siva d'ena curta infurmaziun davart igl adiever digl lungatg e la practica da rediger e publitgier igl protocol dalla radunanza communal, constatescha igl mastral tgi la radunanza communal odierna seia neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella seia cumpetenta da decider.

Tractandas:

01. Bavegna ed elecziun digls dombravouschs
02. Compra parcella nr. 3320, Strada/Tect, Savognin, an possess dalla Arquint & Pianta SA per stgaffeir ena reserva da taragn per spazi d'abitar per persungas indigenas: dumonda da credit da CHF 737'880.00
03. Dumonda dalla RepTrans SA da cumprar ena surfatscha parziala dalla parcella d'industreia nr. 8243, La Gneida, Salouf
 - a) Preschentaziun e discussiun
04. Moziun concernent l'introducziun d'en sistem per votar electronicamaintg allas radunanzas communalas
05. Diversas infurmaziuns
06. Varia

Cunter la glista da tractandas na vignan fatgas nignas objecziuns, uscheia tgi chella vala scu approvada.

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias cun gronda pluralitad Virginia Bischoff Knutti e Patric Vincenz.

2. Compra dalla parcella nr. 3320, Strada/Tect, Savognin, an possess dalla Arquint & Pianta SA per stgaffeir ena reserva da taragn per spazi d'abitar per persungas indigenas: dumonda da credit da CHF 737'880.00

Igl mastral infurmescha tg'igl cumegn da Surses posseda angal ple treis parcellass betg surbiageidas aint igl territori da Davos-Clavo a Salouf, las qualas possan neir vandeidas u surdadas sen dretg da biagier a persungas indigenas per la construcziun d'ena tgesa da proprietad. Pinavant seia igl cumegn an possess da parcellass da biagier singulas, tgi seian pero betg defineidas resp. preveidas explicitamaintg per la construcziun da tgesas da proprietad per persungas indigenas. Scu tgi las experientschas fatgas igls davos onns demossan, seia aint igl interess digl cumegn, da disponer da taragn da biagier, tg'ins pudess vender resp. dar sen dretg da biagier a persungas indigenas per en prietsch commensuro.

Ossa dattigl la pussebladad per igl cumegn d'acquistar dalla Arquint & Pianta SA la parcella nr. 3320 Strada /Tect a Savognin. Igl taragn ò ena surfatscha da 3'354 m2 e sa catta ainten la zona d'abitar 2.

La Arquint & Pianta SA è pronta da vender la parcella agl cumegn per igl prietsch da CHF 220.00/m2. Cun ena surfatscha da 3'354 m2 sa resulta uscheia en prietsch da compra da CHF 737'880.00. Las taxas digl codesch funsil ed igls costs da geometer scu er la taglia da midada da mang gessan a chint digl cumegn.

Igl intent dalla suprastanza communal fiss da divider la parcella a moda adeguata, per tgi saptgan neir erigeidas 4-5 tgesas d'ena famiglia. Igl criteris exacts per la vendita resp. per la cunsigna an dretg da biagier dallas singulas surfatschas, vess la suprastanza communal anc da definire.

Tenor art. 40 cefra 10 ò la suprastanza communal igl dretg d'acquistar bagns funsils per sierar reservas da taragn per pensums comunals scu er per otras maseiras aint igl rom dalla politica da taragn e sulom da biagier anfignen agl import maximal da CHF 500'000.00. Cunchegl tg'igl prietsch da compra monta a CHF 737'880.00 ò la fatschenta da neir sottamessa alla radunanza communal per l'approvaziun.

Discussiun:

Las diversas dumondas e remartgas da ples votants vignan resumadas scu suonda:

- Tge capeta cun la parcella tgi igl cumegn ò barato cun la Savognin Bergbahnen AG igl 2016? Èn lo betg anc liber plazzas per biagier?
- Pertge vot igl cumegn cumprar gio ossa la parcella er schi gl'è betg anc cler schi ella niro parcellada or? En votant daclera tgi cun far en contract sen dretg da compra ins pudess er sierar la parcella sainza la stueir cumprar gio oz. Cotras fiss igl risc pigl cumegn pi pitschen.

Igl mastral, igl mastral scadut Leo Thomann ed igl schef digl departamaint III, Romeo Poltera raspondan scu suonda allas dumondas e remartgas:

- La parcella tgi igl cumegn ò barato a sies taimp cun la Savognin Bergbahnen AG è agl our da Savognin è betg preveida explicitamaintg per la construcziun da tgesas da proprietad per persungas indigenas. Or da chels gros fiss er previa da dezonar chella parcella tar la revisiun dalla planisaziun locala.
- La parcella nr. 3320 loancunter è an mez igl li ed betg preveida da dezonar.
- La suprastanza è pertscherta tgi chella compra porta en tschert risc, tgi seia pero survasevel ed igl basigns per percellas per la construcziun da tgesas da proprietad per persungas indigenas seia avantmang.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 36 cunter 18 vuschs d'approvar igl credit da CHF 737'880.00 per cumprar la parcella nr. 3320, Strada/Tect, Savognin, tgi è an possess dalla Arquint & Pianta SA.

3. Dumonda dalla RepTrans SA da cumprar ena surfatscha parziala dalla parcella d'industrieia nr. 8243, La Gneida a Salouf

Igl schef digl departamaint III, Romeo Poltera, infurmescha tgi la RepTrans SA, tgi vegia la sedia aint igl cumegn e vigna respreschentada digls frars Rodrigo e Moreno Demarmels, vegian l'intenziun da biagier ena nova halla per igls sies autos da posta sen ena part dalla parcella digl cumegn nr. 8243 ainten la zona d'industrieia La Gneida a Salouf. Per realisar la construcziun dumondan igls frars da pudeir acquistiar ena surfatscha da radond 1'641.30 m2 dalla parcella nr. 8243. I dat en reglamaint davart la vendita e cunsigna da taragn cun dretg da biagier aint igls territoris da Davos-Clavo e Gneida digl uriund cumegn da Salouf.

La suprastanza communal ò fixo igl prietsch da vendita sen 4/5 dalla valeta commerciala. La valeta commerciala monta a CHF 50.00/m2 (tenor indicaziun digl Uffezi per la valetaziun d'immobiglias GR digls 18-03-2022). Igl prietsch da vendita pro m2 monta uscheia a CHF 40.00. Vetiers vignan anc costs d'avertura da CHF 50.00/m2. Tar ena surfatscha da 1'641.30 m2 monta igl prietsch da vendita uscheia a CHF 147'717.00. Las taxas da notariat e digl codesch funsil, la

taglia da midada da mang scu er eventuals costs da termaziun e da misiraziun digl geometer dalla misiraziun funsila paian las parteidas da contract mez a mez.

Tenor igl reglamaint menziuno soura ins dastga vender ena parcella da biagier u conceder en dretg da biagier per regla angal ad abitants/as maiorens/as cun domicil stabel a Salouf, tgi abiteschan effectivamaintg aint igl cumegn, u a persungas tgi dacleran an scretg d'esser intenziunadas da piglier e mantigneir igl domicil per pi lung taimp a Salouf. Conform agl senn ègl pussebel da vender ena parcella a persungas giuridicas cun sedia aint igl cumegn da Surses. Igl petents on lour scritgiras aint igl cumegn da Surses e la sedia dalla firma è er aint igl cumegn da Surses.

Pertutgont la vendita da taragn da biagier dallas parcelas respectivas aint igls territoris Davos-Clavo e Gneida decida la radunanza communal tenor liber aveis sa basond agl reglamaint menziuno soura. I n'exista nign dretg sen la compra dalla parcella menziunada soura.

Ord vista dalla suprastanza communal na dattigl nignas reservas ancunter la vendita d'ena part dalla parcella da cumegn nr. 8243 ainten la zona d'industrieia La Gneida a Salouf cun ena surfatscha da 1'641.30 m2 alla RepTrans SA. Igl titulars ston pero observar tot las stipulaziuns digl reglamaint davart la vendita e cunsigna da taragn cun dretg da biagier ainten las zonas Davos-Clavo e Gneida digl anteriour cumegn da Salouf.

Discussiun:

Dalla discussiun daverta na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 63 cunter 0 vuschs d'approvar la dumonda dalla RepTrans SA pertutgont la compra dalla surfatscha parziala da 1'641.30 m2 dalla parcella da taragn da biagier nr. 8243, La Gneida, Salouf, per igl prietsch da CHF 147'717.00, sa basond agl reglamaint davart la vendita e la cunsigna da parcelas cun dretg da biagier aint igls territoris da Davos-Clavo e Gneida digl anteriour cumegn da Salouf.

4. Moziun concernent l'introducziun d'en sistem per votar electronicamaintg allas radunanzas communalas

Igl mastral daclera tgi la radunanza communal digls 26 da zarcladour 2023 vegia declaro relevanta la moziun, tgi igl deuto Fabio Luzio vegia inoltro an nom dalla PLD/FDP Surses pertutgont l'introducziun d'en sistem electronic per las votaziuns a caschung da radunanzas communalas. La suprastanza communal vegia survagnia cotras l'incumbensa da far las examinaziuns necessarias e da sottametter en rapport ed ena proposta alla radunanza communal pertutgont la moziun.

Cun introduceir en sistem electronic per las votaziuns a caschung dallas radunanzas communalas duess neir augmentada d'ena vart l'effizienz e neir evitos antardamaints antras dumbraziuns manualas. Dall'otra vart duessan neir evitos fallos eventuals cun la dumbraziun manuala. Surtot duess uscheia pero neir dada la pussebladad allas votantas ed agls votants da votar a moda «discreta», chegl vot deir, sainza tg'igls preschaints veian scu tg'ins votescha.

Situaziun legala da partenza

Aint igl dretg public ins disfrantzgescha tranter votaziuns avertas e votaziuns an scretg (secretas). La votaziun electronica, scu tg'igl cunsegl grond digl cantun Grischun fò per exaimpel, è atgnamaintg ena votaziun averta, cuncheigl tg'igl cumportamaint da votaziuns so neir attribuia allas singulas persungas. Pinavant canoscha igl cunsegl grond er votaziuns an scretg (p.ex. tar elecziuns).

Art. 34 (modus da votaziun) dalla costituziun digl cumegn da Surses stipulescha:

¹ *Las votaziuns vignan fatgas avertas, schinavant tgi ni la suprastanza ni ena quarta digls votants preschaints pretendan en scrutini.*

...»

Duessan neir fatgas agl futur tot las votaziuns a moda electronica a caschung dallas radunanzas communalas - vot deir sot scrutini - ins s'allontaness dalla procedura da votaziuns descretgas aint igl art. 34 dalla constituziun communalala. Per l'introducziun dalla votaziun electronica aint igl cumegn da Surses fissigl damai necessari da reveder tant la constituziun communalala scu er la lescha da votaziuns e d'elecziuns digl cumegn da Surses.

Ena revisiun dalla legislaziun fiss dantant betg necessaria, schi las votaziuns electronicas nissan applitgeidas mintgamai angal tar fatschentas cuntraversas, noua tg'ins spitgess en'ota participaziun alla votaziun.

Acquist u fittanza dall'infrastructura necessaria

L'infrastructura necessaria per la votaziun electronica pò da prancepi neir cumprada u pigleida a tschains.

Varianta compra:

Scu tgi la davosa radunanza communalala digls 29 da schaner 2024 ò musso, stuessan neir cumpros radond 600 apparats da mang, per esser paragea per radunanzas cun gronda participaziun da persungas. Ena votaziun «hibrida», vot deir ena part dallas persungas cun dretg da votar voteschan cun igl sistem electronic ed ena part sen veia convenziunala cun cedel da votar fiss betg practicabla e maness er betg alla fegnameira.

La compra incl. scolaziun pudessan effectuar costs d'aglmanc CHF 40'000.00. Chell'offerta a bucca dereiva d'en furnitour dalla Tera tudestga. Per redutgier igls costs ins savess examinar, schi oters cumegns fissan er interessos ve da votaziuns electronicas allas radunanzas communalas e sa partecipessan uscheia er ve digls costs da compra.

Ultra digls ots costs da compra fiss er da risguardar chegl tg'è d'imponder per igl mantignamaint e la reparatura digls apparats.

Varianta fittanza:

Vign l'infrastructura pigleida a tschains, scroda igl support intern. Pinavant pò neir definia mintg'eda igl domber digls apparats necessaris. La stema da costs d'en furnitour svizzer monta a radond CHF 4'000.00 per 200 apparats da mang. È la participaziun alla votaziun pi ota, ston naturalmaintg neir mess a disposiziun dapple apparats da mang, la consequenza è tgi dat costs pi ots.

Igl cumegn da Panadoz ò fatg aint igl passo votaziuns electronicas tar fatschentas, noua tg'ins spitgiva en'ota participaziun da votaziun e piglia a tschains igls apparats da mang necessaris. Tenor las indicaziuns digl scrivant da cumegn ins vegia fatg bungas experientschas, ins vegia pero gia da chintar mintgamai cun costs supplementars tranter CHF 10'000.00 e CHF 15'000.00 per mintga radunanza communalala.

Ponderaziuns dalla suprastanza communalala

Igl cumegn da Surses ò radond 1'800 persungas cun dretg da votar. Cun excepziun dallas votaziuns davart la reintroducziun digl surmiran scu lungatg da scola ed igl project digl implant fotovoltaic grond «Nandro-Solar» sa participesch an media 120 - 140 persungas allas radunanzas communalas.

- Las ples fatschentas èn incontestadas e la votaziun correspondentala pò neir fatga cun maioritad averta.
- Tenor la constituziun communalala pon neir fatgas votaziuns pertutgont fatschentas da muntada pi gronda sot scrutini. Cun ena participaziun alla votaziun da 150-200 persungas è survisibla la labour tgi la dumbraziun caschung.
- La compra digls apparats da mang para betg da far senn perveia digls costs, tranter oter percheigl tgi fiss da sa basar sen la participaziun alla votaziun la pi ota pussebla. Avant mintga radunanza communalala vessan da neir examinos igls apparats da mang schi funcziuneschan. Chegl fiss colliia cun gronda labour.
- I fiss pussebel da piglier a tschains igls apparats da mang per radunanzas communalas, noua tg'ins spetga ena gronda participaziun alla votaziun perveia dallas fatschentas. Igl profit effectiv stat pero an nigra relaziun cun igls costs.
- Tge capeta schi la votaziun electronica funcziunescha betg andretg ord enqual muteiv u schi singulas persungas cun dretg da votar son betg manevrar igls apparats da mang? Alloura ins stuess tuttegna sa gidar cun igl scrutini cun cedel da votar. Consequenza: gronda agitaziun ainten sala e sperdita da taimp.

- La lavour e la controlla per la cunsigna e restituziun digls apparats da mang è betg da sotvaletar.

Facit

Sen fundamaint dallas examinaziuns ed evaluaziuns digls avantatgs e disavantatgs vign la suprastanza communal a la conclusiun da renunzgiar all'introducziun d'en sistem da votaziun electronic a caschung dallas radunanzas communalas, percheigl tg'igl profit stat an nigna relaziun cun la lavour ed igls costs.

Discussiun:

Igl deputo da Surses, tgi ò inoltro la moziun, daclera tgi el sustigna l'opiniun dalla suprastanza pertutgond igls costs e nez, el dumonda pero alla suprastanza da far adiever pi savens dalla pussebladat da votar an scrutini tar tractandas sensibilas.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 63 cunter 0 vuschs da negar la moziun pertutgont l'introducziun d'ena votaziun electronica a caschung dallas radunanzas communalas.

5. Diversas infurmaziuns

Igl mastral

- infurmescha davart las fegnameiras dalla legislatura 2024 - 2027
- dat en sguard anavos ed anavant, an spezial sen igls themas suandonds
 - o Elaborar la « Visiun Radons »
 - o Contribuziun da promoziun cun la cjo SA (Danilo)
 - o Scuntrada cun la TSBA conc. Nandro-Solar
 - o Concept da traffic sectour Stradung anfignen Grava
 - o Tractativas cun ewz conc. dulzada digl rampar a Marmorera per 14m
 - o Ressort Viols : tot igls recurs èn giu da meisa

6. Varia

Dus votants on fatg remartgas sainza giaveisch da protocollar.

Igl mastral sera la radunanza communal allas 21:10 cun angratzger per la participaziun e giaveischa a tots en bung arrivo a tgesa.

Tinizong, igls

Igl mastral:

Igl actuar a.i.:

Daniel Wasescha

Giani Spinatsch